

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE
SKUPINA POSLANK IN POSLANCEV

Ljubljana, 26.02.2010

Na podlagi 88. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/00, 24/03, 69/04, 68/06), 19. člena Zakona o poslancih (Uradni list RS, št. 112/05 - uradno prečiščeno besedilo, 20/06 - ZNOJF-1 in 109/08) in 114. člena Poslovnika Državnega zbora Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 92/07 - uradno prečiščeno besedilo) vlagamo podpisani poslanki in poslanci

PREDLOG ZAKONA

O JAVNOSTI PREMOŽENJA FUNKCIONARJEV

ki vam ga pošiljamo v obravnavo na podlagi 114. in 115. Poslovnika Državnega zbora.

Prilogi:

- predlog Zakona o javnosti premoženja funkcionarjev
- podpisi poslank in poslancev:

Jože Tanko

France Cukjati

Andrej Vizjak

Marjan Bezjak

Mag. Branko Grims

Aleksander Zorn
Rado Likar
Marijan Pojbič
Zvone Lah
Miro Petek
Jožef Jerovšek
Eva Irgl
Darko Menih
Iztok Podkrižnik
Zvone Černač
Dr. Peter Verlič
Mag. Štefan Tisel
Ivan Grill
Dr. Vinko Gorenak
Alenka Jeraj
Janez Janša
Rudolf Petan
Danijel Krivec
Milenko Zihlerl
Milan Čadež
Robert Hrovat
Branko Marinič

PREDLOG ZAKONA O JAVNOSTI PREMOŽENJA FUNKCIONARJEV

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM ZAKONA

Dolžnostno ravnanje funkcionark in funkcionarjev, da prijavijo podatke o svojem premoženju ter javnost podatkov premoženja funkcionarjev ureja Zakon o nezdržljivosti opravljanja javne funkcije s pridobitno dejavnostjo (Uradni list RS, št. 20/06; v nadaljevanju ZNOJF-1). Zakon velja za državne funkcionarje in župane ter podžupane v samoupravnih lokalnih skupnosti, velja pa tudi za tiste javne uslužbenke, ki so direktorji ali člani kolektivnih poslovnih organov javnih agencij, javnih zavodov in javnih skladov, izrecno pa so pri tem izpostavljeni Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije. V personalno veljavnost zakon vključuje tudi notarje, ki so nosilci javnih pooblastil in osebe, ki uživajo visoko javno zaupanje, zato je primerno, da se tudi zanje uporablja sistem omejitev in prepovedi za nosilce javnih funkcij ter se tako s transparentnostjo delovanja utrjuje zaupanje vanje. Nenazadnje pa zakon velja tudi za direktorje in člane kolektivnih poslovnih organov javnih podjetij in gospodarskih družb v večinski lasti RS in lokalnih skupnosti ter gospodarskih družb, ki so v večinski lasti teh družb ter za predsednike zbornic z obveznim članstvom.

Ustavno sodišče RS je po uveljavitvi ZNOJF-1 (13.4.2006), vendar še pred začetkom uporabe (v skladu s 24. členom ZNOJF-1 bi se zakon moral pričeti uporabljati 9.6.2006), začasno zadržalo izvrševanje Zakona o nezdržljivosti opravljanja javne funkcije s pridobitno dejavnostjo do končne odločitve, ki jo je sprejelo 29.3.2007. Peta točka odločbe Ustavnega sodišča U-I-57/06 sicer izrecno ne podaljšuje zadržanja izvrševanja ZNOJF-1, pač pa enako kot v predhodnem sklepu U-I-57/06 z dne 13.4.2006 določa, da se uporabljajo določbe Zakona o preprečevanju korupcije (Uradni list RS, št. 2/04, 97/05 – odl. US; v nadaljevanju ZPKor) in podzakonski predpisi, sprejeti na njihovi podlagi, razen petega odstavka 39. člena ter 40. do 43. člen tega zakona. Ustavno sodišče namreč poudarja, da bi bila glede na sprejeto odločitev izdelava in sprejem načrtov integritete nesmiselna, ravno tako pa se naj ne uporablja določba, o kateri je Ustavno sodišče odločalo že s sklepom Ustavnega sodišča U-I-296/05 z dne 3. 11. 2005. Pri tem ni nepomembno poudariti, da je Ustavno sodišče RS kot neskladne z Ustavo RS označilo tudi določbe prvega, četrtega, petega in šestega odstavka 28. člena in prvi odstavek 30. člena ZPKor in se torej tudi v času začasnega zadržanja ZNOJF-1 izvršujejo na način, ki ga je določilo Ustavno sodišče na podlagi 40. člena Zakona o ustavnem sodišču.

Do uskladitve prvega odstavka 3. člena ZNOJF-1 z Ustavo RS se še vedno uporabljajo določbe razveljavljenega ZPKor, ki ne velja od 11.3.2006. To pomeni, da Komisija za preprečevanje korupcije kot samostojen državni organ še naprej opravlja naloge po ZPKor za vse funkcionarje v Republiki Sloveniji (na lokalnem nivoju, na državnem nivoju, na sodiščih, tožilstvu in državnem pravobranilstvu).

Ustava Republike Slovenije (v nadaljevanju: Ustava RS) izrecno ne govori o protikorupcijskem delovanju, vendar pa zahteva po preprečevanju korupcije izhaja iz načela pravne države. Korupcija ogroža vladavino prava in spodkopava zaupanje ljudi v ključne državne institucije, zmanjšuje politično stabilnosti in socialni mir. Nujnost dolžnostnega ravnanja prijave podatkov in javnosti podatkov o premoženju funkcionarjev narekujejo nedavno odkrita dejstva o prikritih poštnih nabiralnikih na Nizozemskem in Singapurju. Spopad z gospodarsko krizo narekuje odgovorno politiko. V Sloveniji ratificirane mednarodne pogodbe posebne organiziranosti na področju preprečevanja korupcije ne zahtevajo. Osrednja izvajalka protikorupcijske strategije je izvršilna veja oblasti, na čelu z Vlado Republike Slovenije. Represivni ukrepi zoper korupcijo pa so predpisani v Kazenskem zakoniku, KZ-1 (Uradni list RS, št. 55/08 in 39/09).

Sprejem tega zakona je neizogiben zaradi odgovorne politike in preglednosti delovanja javnih funkcionarjev ter odgovornosti do državljanov in državljanov v času gospodarske krize.

2. CILJI IN NAČELA PREDLAGANEGA ZAKONA

Cilj predlaganega zakona je zagotavljanje transparentnosti delovanja javnih funkcionarjev in preventivno delovanje na področju koruptivnih ravnanj.

Predlog Zakon o javnosti premoženja funkcionarjev zasleduje načelo delitve oblasti, načelo transparentnosti in odprtosti.

2.1. Poglavitne rešitve

Dosedanja zakonska ureditev na področju dolžnosti sporočanja podatkov ter javnosti podatkov o premoženjskem stanju funkcionarjev je za opravljanje nalog po ZNOJF-1 pristojnost podeljevala pristojni komisiji Državnega zbora Republike Slovenije. Ustavno sodišče Republike Slovenije je v odločbi z dne 29.3.2007 odločilo, da je v neskladju z načelom delitve oblasti ureditev, ki pristojnost nadzora nad javnimi funkcijami v vseh vejah oblasti, razen sodni, koncentrira pri Državnem zboru RS, kar ogroža ravnotežje med vejami oblasti.

Ta zakon določa, da dolžnost prijave podatke funkcionarjev ter javnost podatkov o premoženjskem stanju funkcionarjev podeljuje Računskemu sodišču (Računsko sodišče Republike Slovenije je po Ustavi RS najvišji organ kontrole državnih računov, državnega proračuna in celotne javne porabe v Republiki Sloveniji. Ustava RS tudi določa, da je Računsko sodišče pri svojem delu neodvisno in vezano na ustavo in zakon. Računskega sodišča ni mogoče uvrstiti v nobeno od treh vej oblasti, ne v zakonodajno, ne v izvršilno in tudi ne v sodno. Zakon o računskem sodišču določa, da aktov, s katerimi izvršuje svojo revizijsko pristojnost, ni dopustno izpodbijati pred sodišči niti pred drugimi državnimi organi.), ki ima samostojen in neodvisen položaj v sistemu državne oblasti.

Eden izmed elementov za učinkovit boj zoper korupcijo je spremljanje premoženjskega stanja funkcionarjev. Dolžnostno ravnanje funkcionarjev sporočanja podatkov o prijavi premoženja ter javnost podatkov o premoženjskem stanju funkcionarjev morata biti pregledni, čemur predlagatelji zakona tudi sledimo. Spremljanje premoženja funkcionarjev mora biti javno in pregledno, saj bo le tako delovanje utrjevalo zaupanje vanje in v delo funkcionarjev. Samo povečanje premoženjskega stanja brez pojasnljivega razloga lahko predstavlja indic za ugotavljanje korupcije. V ta namen bo Računsko sodišče lahko opravilo vpogled v celotno finančno in stvarno poslovanje funkcionarja ter o svojih ugotovitvah obvestilo organ, pristojen za izvolitev ali imenovanje funkcionarja in pristojne organe, ki bi lahko na podlagi tega ukrepali v okviru svojih pristojnosti.

V skladu z načeli sodobne javne uprave se vsem, ki morajo po ZNOJF-1 prijaviti premoženjsko stanje, omogoča, da to storijo v elektronski ali papirni obliki. Podatke iz dohodninske napovedi pristojni organ pridobiva po uradni dolžnosti sam, v skladu z določbami zakona, ki ureja davčni postopek.

3. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOST PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Zakon ni predmet usklajevanja z zakonodajo EU. Rešitve v zakonskem predlogu sledijo določbam Konvencije o zaščiti finančnih interesov Evropske unije s pripadajočima protokoloma (te inkriminirajo goljufije na škodo finančnih interesov Evropske Unije, tako na strani odhodkov kot tudi prihodkov, aktivno in pasivno korupcijo domačih, tujih in mednarodnih javnih uslužbencev, vzpostavljajo odgovornost pravnih oseb za tovrstna ravnanja in obveznost vzpostavitve zasega in odvzema z goljufijami in korupcijo pridobljenih protipravnih premoženjskih koristi) in Konvencije o preprečevanju korupcije uslužbencev Evropske unije in uslužbencev držav članic Evropske Unije (te inkriminirajo aktivno in pasivno korupcijo javnih uslužbencev Evropske Unije in njenih držav članic).

Avstrija

Avstrijska vrhovna revizijska institucija, Der Rechnungshof, v skladu z določbami predpisa o nezdružljivosti (Bundesgesetz über Unvereinkeiten für oberste Organe und sonstige öffentliche Funktionäre iz leta 1980, spremenjen leta 1983, 1988, 1997, 1999 in 2005) izvršuje primerljive pristojnosti v povezavi s premoženjskim stanjem funkcionarjev in o izrednem povečanju premoženja poroča predstavniškemu organom. Funkcionarji sporočajo spremembe v premoženjskem stanju na podlagi posebnega obrazca, ki ga je predpisala vrhovna revizijska institucija.

Portugalska

Na Portugalskem morajo funkcionarji premoženjsko stanje prijaviti Ustavnemu sodišču, ki vodi register premoženjskega stanja funkcionarjev. Ustavno sodišče izvaja tudi nadzor nad nezdružljivostjo funkcij za nosilce javnih funkcij.

Francija

V Franciji o nezdružljivosti funkcij odloča Conseil d'Etat. Funkcionarji so dolžni poleg podatkov o premoženjskem stanju priložiti tudi kopijo zadnje davčne napovedi. Register premoženjskega stanja poslancev vodi poseben odbor za finančno preglednost v politiki.

Grčija

V Grčiji je članstvo v parlamentu nezdružljivo s funkcijo upravljanja v določenih gospodarskih družbah, predvsem tistih, ki uživajo koristi s strani države, tistih katerih dejavnost je zgolj finančne narave, tistih, ki delajo primarno za državo in podobno. Organ, ki odloča o nezdružljivosti v Grčiji je posebno sodišče (Special Supreme Court).

Podatki, ki jih je poslanec dolžan predložiti se večinoma nanašajo na nepremičnine, prenosljive vrednostne papirje, premično premoženje (kot na primer avtomobili, ladje, letala), terjatve, depozite in dolgove. Funkcionarji so dolžni predložiti tudi kopijo zadnje davčne napovedi, kakor tudi vse donacije in druga darila, ki se nanašajo na politično dejavnost. Tovrstne podatke morajo v Grčiji predložiti tudi zakonci in otroci, ki jih preživljajo starši.

Sankcije v primeru, da poslanec ne predloži podatkov o premoženjskem stanju, ali jih predloži nepopolno ali nepravilno, so prepoved opravljanja funkcije za določen čas, je odvzem mandata ali celo kazen zapora oziroma denarna kazen.

Nadzorstvo ustavnega sodišča nad nezdružljivostjo funkcij je v evropskem prostoru znana v:

- **Češki republiki** za člane obeh domov parlamenta,
- **Bolgariji** za poslance in v **Albaniji** za predsednika republike (v vseh zgoraj navedenih primerih je dodatna pristojnost urejena v zakonu).

4. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA TER DRUGE POSLEDICE, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

Sprejem Predloga Zakona o javnosti premoženja nima učinkov na proračun Republike Slovenije.

Ta zakon s sprejemom splošnega akta iz 12. člena v skladu z odločbo Ustavnega sodišča predvideva prerazporeditev nalog Komisije Državnega zbora na Računsko sodišče. Po predlaganem zakonu bo Računsko sodišče RS v obstoječi sestavi prevzelo naloge in pristojnosti Komisije za preprečevanje korupcije v delu, ki se navezuje na dolžnost prijave podatkov za funkcionarje ter javnost podatkov o premoženjskem stanju. Sredstva za delovanje (za plače, materialne stroške ter za investicije) Računskega sodišča so zagotovljena v proračunu. Ker se obenem ukinja pristojnost Komisije za preprečevanje korupcije v okviru prijave podatkov o premoženjskem stanju funkcionarjev ter javnost podatkov o premoženjskem stanju funkcionarjev, bo prišlo do delnega prihranka v višini materialnih izdatkov za njeno delo.

Sprejem zakona ne bo imel posledic za druga javnofinančna sredstva. Opravljanje nadzora nad nezdružljivostjo funkcij v organih lokalnih skupnosti ne predstavlja večjega strokovno-tehničnega bremena.

Razlogi, zakaj je postopek ali druga administrativna obveznost nujno potrebna, in javni interes, ki se s tem dosega. Dokazi, da javnega interesa ni mogoče doseči na drug, za stranke enostavnejši način.	Prijava premoženjskega stanja je potrebna zaradi nadzora nad zakonitostjo povečanja premoženja funkcionarja. Javni interes, ki se zasleduje, je preprečevanje korupcije.
Spoštovanje načela "vse na enem mestu" (načelo, da stranki ni treba opravljati zadev, ki se nanašajo na en življenjski oziroma poslovni dogodek, na več mestih). Kraj izvajanja storitve oziroma obveznosti.	Prijava premoženja funkcionar opravi pri Računskem sodišču, tako da mu pošlje izpolnjen obrazec po navadni ali elektronski pošti.
Poraba časa in stroški (upravna taksa,	Funkcionar izpolni obrazec ob nastopu

plačilo storitve ...), ki jih stranki povzroča postopek ali obveznost.	funkcije, nato pa vsako drugo leto do 30. 6. Prijava premoženja ne podleže taksnim obveznostim.
Dokumentacija, ki jo bo morala predložiti stranka za izvedbo postopka. Zmanjšanje obsega dokumentov, ki jih mora predložiti, oziroma obrazložitev, zakaj zmanjšanja ni.	Prijavi premoženjskega stanja ni potrebno prilagati nobene dokumentacije.
Način plačevanja storitve, upravne takse ... (z gotovino, s kreditnimi in plačilnimi karticami, po e-moneti, drugo).	Storitve po tem zakonu niso plačljive.
Področje in življenjski oziroma poslovni dogodek na portalu e-uprave, na katerega se postopek nanaša, oziroma predlog za uvedbo drugega dogodka.	Delo in zaposlitev.
Dodaten prostor za navedbo predloga novega dogodka.	
Obseg postopka, ki ga bo mogoče opraviti po elektronski in drugih sodobnih poteh, oziroma obrazložitev, zakaj to ne bo mogoče.	Zakon izrecno določa, da je mogoče prijavo premoženjskega stanja oddati v elektronski obliki. Tudi obvestilo o opravljanju pridobitne dejavnosti lahko funkcionar organu pošlje po sodobnih poteh. Seznam daril organ objavi na spletnih straneh.
Podatki, potrebni za izvedbo postopka, ki jih bo pristojni organ pridobil sam iz uradnih evidenc, in način pridobivanja teh podatkov.	Računsko sodišče bo po uradni dolžnosti pridobivalo podatke o dohodkih funkcionarja neposredno od pristojnega davčnega organa, v skladu z zakonom, ki ureja davčni postopek. Računskemu sodišču in drugim pristojnim organom po tem zakonu morajo državni organi, organi lokalnih skupnosti in nosilci javnih pooblastil brezplačno predložiti vse podatke in dokumente, ki so potrebni za opravljanje njihovih nalog.

5. DRUGE POSLEDICE, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

Sprejem zakona ne bo imel drugih posledic.

II. BESEDILO ČLENOV

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Ta zakon ureja dolžnost prijave podatkov za funkcionarke in funkcionarje (v nadaljnjem besedilu: funkcionarji) ter javnost podatkov o premoženjskem stanju funkcionarjev.

2. člen

Funkcionarji po tem zakonu so poslanci državnega zbora, člani državnega sveta, predsednik republike, predsednik vlade, ministri, državni sekretarji, sodniki ustavnega sodišča, sodniki, državni tožilci, poslanci iz Republike Slovenije v Evropske parlamentu, kjer njihove pravice in obveznosti niso drugače urejene z akti Evropskega parlamenta in drugi funkcionarji iz Republike Slovenije v institucijah Evropske unije in drugih mednarodnih institucijah, generalni sekretar vlade, bivši funkcionarji, dokler prejemajo nadomestilo plače v skladu z zakonom, guverner Banke Slovenije, varuh človekovih pravic, funkcionarji v službah državnega zbora in predsednika republike, funkcionarji v vladi, funkcionarji v službah ustavnega sodišča, funkcionarji na vrhovnem sodišču, funkcionarji v Računskem sodišču, Banki Slovenije in pri varuhu človekovih pravic, funkcionarji v drugih državnih organih in župani ter podžupani v samoupravnih lokalnih skupnostih.

Določbe tega zakona, ki veljajo za funkcionarje, veljajo tudi za bivše predsednike republike, ki uživajo materialne pravice po prenehanju mandata, razen pravice do pokojnine, in za funkcionarje, ki jim je funkcija prenehala, pa še prejemajo nadomestilo v skladu z zakonom.

Ta zakon se smiselno uporablja tudi za direktorja Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije in njegovega namestnika, direktorja Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije in njegovega namestnika, za direktorje in člane kolektivnih poslovodnih organov javnih agencij, javnih zavodov, javnih skladov, javnih podjetij in gospodarskih družb v večinski lasti Republike Slovenije ali lokalnih skupnosti ter v gospodarskih družbah, ki so v večinski lasti teh družb, notarje ter za predsednike zbornic z obveznim članstvom.

Za direktorje in člane kolektivnih poslovnih organov subjektov iz prejšnjega odstavka, katerih višina prihodkov v preteklem poslovnem letu ne presega dva milijona eurov se določbe tega zakona ne uporabljajo.

II. PRIJAVA PREMOŽENJSKEGA STANJA

3. člen

Poklicni funkcionar mora takoj, najpozneje pa v enem mesecu po nastopu in prenehanju funkcije, sporočiti Računskemu sodišču podatke o svojem premoženjskem stanju.

Določba prejšnjega odstavka velja tudi za župane in podžupane, ki funkcijo opravljajo nepoklicno.

Funkcionarji Računskega sodišča podatke o svojem premoženjskem stanju sporočajo državnemu zboru. Za nadzor nad določbami o prijavi premoženjskega stanja, ki ga izvaja državni zbor, se smiselno uporabljajo določbe tega zakona, ki urejajo nadzor nad premoženjskim stanjem funkcionarjev.

4. člen

Prijava premoženjskega stanja funkcionarja obsega podatke o:

- funkciji, ki jo opravlja poklicno in o morebitni funkciji, ki jo opravlja nepoklicno,
- drugih funkcijah oziroma položajih, ki jih zaseda,
- pridobitni dejavnosti, ki jo je opravljal pred nastopom funkcije,
- dohodkih v letih, ko je funkcionar opravljal funkcijo,
- nepremičninah z vsemi zemljiškoknjižnimi podatki,
- deležih in delnicah, ki so evidentirani v KDD-ju,
- deležih in delnicah v gospodarski družbi, ki niso evidentirani v KDD-ju in podatke o pravnih osebah, katerih lastnica oziroma solastnica je matična gospodarska družba v kateri ima funkcionar delež s podatki o njihovi vrednosti,
- denarnih sredstvih nad 10.000 eurov,
- vrednostnih papirjih, če njihova skupna vrednost presega 10.000 eurov,
- dolgovih, obveznostih oziroma prevzetih jamstvih in danih posojilih v obsegu nad 10.000 eurov,
- premičninah, katerih vrednost presega 10.000 eurov.

V drugi in naslednjih prijavah premoženjskega stanja funkcionar navede le spremembe podatkov iz prve prijave.

Funkcionar ni dolžan predložiti Računskemu sodišču podatkov o plači in drugih prejemkih, ki so vsebovani v uradnih evidencah, ki jih v okviru svojih pristojnosti vodijo državni organi, organi lokalnih skupnosti in nosilci javnih pooblastil. Te podatke Računsko sodišče pridobi po uradni dolžnosti. Podatke iz četrte alineje prvega odstavka 10. člena tega zakona pridobi Računsko sodišče od pristojnega davčnega organa, v skladu z zakonom, ki ureja davčni postopek.

Če je ob primerjavi predloženih podatkov z dejanskim stanjem mogoče utemeljeno sklepati, da funkcionar svoje premoženje oziroma dohodke, z namenom izogibanja nadzoru po tem zakonu, prenaša na družinske člane, lahko Računsko sodišče od funkcionarja zahteva, da mu v enem mesecu po prejemu zahteve predloži podatke iz prvega odstavka tega člena tudi za družinske člane (zakonski partner, zunajzakonski partner, partner v registrirani istospolni partnerski skupnosti, otrok ali posvojenec).

Najkasneje do 31. januarja pošlje Računsko sodišče funkcionarju iz 2. člena tega zakona obrazec za prijavo premoženjskega stanja.

Prijava premoženjskega stanja funkcionarja se lahko vloži v elektronski ali papirni obliki.

5. člen

Funkcionar je v času trajanja mandata dolžan prijaviti premoženjsko stanje vsako leto najkasneje do 31. marca, razen v letu, ko prvič sporoča podatke o svojem premoženjskem stanju, v skladu s prvim odstavkom 3. člena tega zakona.

Na zahtevo Računskega sodišča mora funkcionar še dve leti po prenehanju opravljanja funkcije poslati podatke o premoženju.

6. člen

Če se je funkcionarju v času od zadnje prijave premoženje povečalo za več kot znaša seštevke neto izplačanih plač za opravljanje funkcije v tem času, je dolžan ob prijavi obrazložiti, na kakšen način je prišlo do povečanja premoženja.

Če Računsko sodišče na podlagi podatkov o premoženjskem stanju ali na podlagi drugih podatkov ugotovi, da se je premoženje funkcionarja, vključno s prenosu premoženja na njegove družinske člane, povečalo za več, kolikor znaša seštevka vseh neto plač od zadnje prijave, in če funkcionar ni ustrezno pojasnil načina tega povečanja, lahko vpogleda v celotno finančno in stvarno poslovanje funkcionarja oziroma njegovih družinskih članov (transakcijski in drugi računi pri bankah, evidenca vrednostnih papirjev pri klirinško depotni družbi, zemljiška knjiga, register motornih vozil ipd.). O ugotovitvah mora obvestiti organ, pristojen za izvolitev ali imenovanje funkcionarja, in druge organe, ki bi na podlagi tega lahko ukrepali v okviru svojih pristojnosti.

Organ, pri katerem funkcionar opravlja funkcijo, in organ, pristojen za izvolitev ali imenovanje funkcionarja, lahko kadar koli od Računskega sodišča zahtevata podatke o povečanju premoženja iz prejšnjega odstavka tega člena.

III. JAVNOST PODATKOV O PREMOŽENJU FUNKCIONARJEV

7. člen

Podatki iz prvega odstavka 4. člena tega zakona so javni ne glede na omejitve, ki jih določa zakon zaradi varovanja osebnih podatkov in davčnih tajnosti.

Podatki iz prejšnjega odstavka se objavijo na spletni strani Računskega sodišča.

IV. POSTOPEK IN PRISTOJNOSTI

8. člen

Če Računsko sodišče ugotovi, da funkcionar ni sporočil podatkov o svojem premoženju in dohodkih v skladu s tem zakonom, ga pozove, da v roku, ki ga samo določi, predloži predpisane podatke.

Če funkcionar v postavljenem roku ne predloži zahtevanih podatkov, Računsko sodišče odloči, da se mu plača oziroma nadomestilo plače vsak mesec po tem, ko je pretekel rok iz prvega odstavka tega člena, zniža za eno desetino, vendar največ do višine minimalne plače. Odločbo mora izvesti delodajalec.

Zoper odločbo Računskega sodišča ni pritožbe, dovoljen pa je upravni spor, o katerem odloča vrhovno sodišče.

9. člen

Državni organi, organi lokalnih skupnosti in nosilci javnih pooblastil morajo Računskemu sodišču in drugim pristojnim organom iz tega zakona na zahtevo, ne glede na določbe drugih zakonov in ne glede na njihovo obliko, brezplačno predložiti vse podatke in dokumente, ki so potrebni za opravljanje njihovih nalog po določbah tega zakona.

Na zahtevo Računskega sodišča mora funkcionar podati pojasnila in odgovarjati na vprašanja, pomembna za ugotavljanje dejstev, na podlagi katerih Računsko sodišče sprejme odločitve.

10. člen

Računsko sodišče mora podatke, informacije in dokumentacijo, pridobljeno na podlagi tega zakona hraniti 10 let po zaključku zadeve, nato pa jih arhivirati.

Računsko sodišče za potrebe odločanja obdeluje osebne podatke in upravlja naslednje evidence podatkov:

- evidenco funkcionarjev (osebno ime, davčna številka),
- evidenco podatkov o premoženjskem stanju in dohodkih funkcionarjev iz 4. člena tega zakona.

Računsko sodišče lahko podatke iz evidenc, ki jih vodi na podlagi tega zakona, uporabi pri izvajanju revizijske pristojnosti.

11. člen

Kadar Računsko sodišče odloča o zadevah iz tega zakona, morajo prizadetemu funkcionarju omogočiti, da se izjavi o dejstvih, ki so pomembna za odločitve.

12. člen

Način sporočanja podatkov o premoženjskem stanju funkcionarja, način objave podatkov iz 4. člena tega zakona in izvajanje nadzora nad premoženjskim stanjem funkcionarja v skladu s tem zakonom se natančneje določi s splošnim aktom, ki ga sprejme Računsko sodišče ter se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije in na spletni strani Računskega sodišča. Del tega akta je obrazec za prijavo premoženjskega stanja funkcionarja.

V. KAZENSKA DOLOČBA

13. člen

Z globo od 200 do 1.200 eurov se kaznuje za prekrške posameznik, ki:

- v nasprotju s 6. členom tega zakona v primeru povečanja premoženja ne pojasni, na kakšen način je prišlo do povečanja,
- v nasprotju z drugim odstavkom 6. člena tega zakona ne dopusti vpogleda v dokumentacijo funkcionarja,
- v nasprotju z 8. členom tega zakona ne sporoči podatkov o svojem premoženju in dohodkih.

Z globo od 200 do 4.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, ki v nasprotju z drugim odstavkom 6. člena tega zakona ne dopusti vpogleda v dokumentacijo funkcionarja.

Z globo od 200 do 2.000 eurov se kaznuje za prekršek odgovorna oseba pravne osebe, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

Poleg glob navedenih v 1., 2. in 3. odstavku tega člena se izreče globa v višini kot znaša vrednost neprijavljenega premoženja, oz. vrednost premoženja, glede katerega ni pojasnjen izvor in ki je bilo ugotovljeno v postopku o prekršku. Pri ugotavljanju vrednosti se upošteva vrednost na dan začetka postopka o prekršku.

Ne glede na določbe zakona, ki ureja hitri postopek o prekršku, o prekrških po tem zakonu odloča sodišče. Obdolžilni predlog vloži Računsko sodišče.

VI. PREHODNE IN KONČNA DOLOČBA

14. člen

Računsko sodišče mora splošni akt iz 12. člena tega zakona sprejeti najkasneje v dveh mesecih po uveljavitvi tega zakona.

15. člen

Komisija za preprečevanje korupcije ustanovljena po 4. členu Zakona o preprečevanju korupcije (Uradni list RS, št. 2/04) preneha izvajati naloge v okviru dolžnosti prijave podatkov za funkcionarje ter javnosti podatkov o premoženjskem stanju funkcionarjev z dnem prenosa tehničnih, materialnih in drugih sredstev ter arhivov in evidenc v skladu z 16. členom tega zakona.

16. člen

Tehnična, materialna in druga sredstva ter arhivi in evidence Komisije za preprečevanje korupcije, ki se nanaša na pristojnosti v zvezi s prijavo podatkov za funkcionarje ter javnostjo podatkov o premoženjskem stanju funkcionarjev se najkasneje v roku dveh mesecev od uveljavitve tega zakona prenese na Računsko sodišče.

17. člen

Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati 1., 3., 5., 9., 10., 11., 12., 14., 16., 19. in 20. člen Zakona o nezdružljivosti opravljanja javnih funkcij s pridobitno dejavnostjo (Uradni list RS, št. 20/06 in 33/07), v delu, ki se nanaša na pristojnosti v zvezi s prijavo podatkov za funkcionarje ter javnostjo podatkov o premoženjskem stanju funkcionarjev.

Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo se prenehajo uporabljati 1., 4., 32., 33., 34., 35., 36., 37., 38., 39., 44. in 46. člen Zakona o preprečevanju korupcije (Uradni list RS, št. 2/04), po odločbi Ustavnega sodišča št. U-I-57/06-28 (Uradni list RS, št. 33/07) v delu, ki se nanaša na pristojnosti v zvezi s prijavo podatkov za funkcionarje ter javnostjo podatkov o premoženjskem stanju funkcionarjev.

Podzakonski predpisi, sprejeti na podlagi Zakona o preprečevanju korupcije (Uradni list RS, št. 2/04 in 33/07), se v delu, ki se nanaša na pristojnosti v zvezi s prijavo podatkov za funkcionarje ter javnostjo podatkov o premoženjskem stanju funkcionarjev prenehajo uporabljati z dnem sprejema splošnega akta iz 12. člena tega zakona.

Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati četrti odstavek 16. člena Zakona o računskem sodišču (Uradni list RS, št. 11/01).

18. člen

Funkcionarji podajo prvo prijavo premoženjskega stanja po tem zakonu do 31. marca 2011, Računsko sodišče pa javno objavi podatke o premoženjskem stanju funkcionarjev na svoji spletni strani najkasneje do 30. aprila 2011.

19. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV PO ČLENIH

K 1. ČLENU

V 1. členu je predstavljena vsebina zakona.

K 2. ČLENU

Ta člen ureja personalno veljavnost zakona, in sicer velja za vse funkcionarje v Republiki Sloveniji (eksemplifikativno naštevanje). Zakon našteva tudi druge kategorije oseb, ki niso funkcionarji, vendar pa se tudi za njih zakon uporablja (smiselno). Zakon iz personalne veljavnosti izloča svetnike in svetnice v samoupravnih lokalnih skupnostih, ki svojo funkcijo na lokalni ravni opravljajo nepoklicno. Zakon v personalno veljavnost vključuje notarje, ki so nosilci javnih pooblastil in osebe, ki uživajo visoko javno zaupanje. Zato je primerno, da se tudi zanje uporablja sistem omejitev in prepovedi za nosilce javnih funkcij ter se tako s transparentnostjo delovanja utrjuje zaupanje vanje.

K 3., 4., 5., 6., 7. ČLENU

Ti členi določajo podatke, ki jih morajo funkcionarji predložiti Računskemu sodišču. Funkcionar mora takoj oziroma najkasneje v enem mesecu po nastopu funkcije podati prvo prijavo premoženjskega stanja, nato pa v času trajanja mandata vsako leto prijaviti premoženjsko stanje do 31. marca navede podatke o svojem premoženjskem stanju v skladu s prvim odstavkom 3. člena tega zakona. Funkcionar mora ob prijavi premoženjskega stanja med drugim navesti podatke o deležih in delnicah v gospodarski družbi in podatke o pravnih osebah, katerih lastnica oziroma solastnica je matična gospodarska družba vključno s podatki o njihovi vrednosti. Podatki, ki jih mora funkcionar prijaviti so naštet v 4. členu tega zakona. Podatke davčnih organov o dohodkih pridobi Računsko sodišče po uradni dolžnosti in jih funkcionar ni dolžan predložiti. Zakon določa, da Računsko sodišče najkasneje do 31. januarja pošlje funkcionarju obrazec za prijavo premoženjskega stanja. V skladu z načeli sodobne javne uprave in usmerjenosti k uporabnikom se tudi na področju prijav premoženjskega stanja izrecno navaja možnost elektronskega poslovanja, četudi je to na splošno že doslej omogočal Zakon o elektronskem poslovanju in elektronskem podpisu.

Naloge Komisije za preprečevanje korupcije glede prejetanja prijav premoženjskega stanja in javnosti podatkov o premoženjskem stanju po tem zakonu prevzema Računsko sodišče.

Funkcionarji Računskega sodišča morajo premoženjsko stanje prijaviti Državnemu zboru, ki glede nadzora njihovega premoženjskega stanja smiselno uporablja določbe tega zakona, ki urejajo siceršnji nadzor Računskega sodišča nad premoženjskim stanjem funkcionarjev. Ta zakon v prehodnih in končnih določbah črta besedilo enakega člena v Zakonu o računskem sodišču.

Prijava o premoženjskem stanju funkcionarja zajema tudi podatek o izvoru premoženja, kar napotuje na spremljanje in preglednost celotnega premoženja funkcionarja. Spremljanje premoženja funkcionarjev mora biti javno in pregledno, saj se bo le s takim prikazom in delovanjem utrjevalo zaupanje vanje in v delo funkcionarjev. Samo povečanje premoženjskega stanja brez pojasnljivega razloga lahko predstavlja indic za ugotavljanje korupcije.

Določena je pojasnilna dolžnost funkcionarja, če se mu je v času od zadnje prijave premoženjskega stanja oziroma premoženja povečalo za več kot znaša seštevek neto izplačanih plač za opravljanje funkcije v tem času. Funkcionar je dolžan ob prijavi obrazložiti na kakšen način je prišlo do povečanja premoženja.

Zakon v 7. členu (z naslovom javnost podatkov o premoženju funkcionarjev) določa, da so podatki iz prvega odstavka 4. člena tega zakona javni ne glede na omejitve, ki jih določa zakon zaradi varovanja osebnih podatkov in davčnih tajnosti. Podatki iz prejšnjega odstavka se objavijo na spletni strani Računskega sodišča.

S tem se določa preglednost nad celotnim premoženjem funkcionarja, njegovim izvorom, oziroma javnosti vpogleda v premoženje funkcionarja.

K 8., 9. ČLENU

Državni organi, kot tudi organi lokalnih skupnosti in nosilci javnih pooblastil, morajo Računskemu sodišču brezplačno ponuditi na razpolago vse podatke in dokumente, potrebne za opravljanje njegovih nalog.

Določena je tudi sankcija zoper funkcionarja v višini zmanjšanja plače za deset odstotkov mesečno, vse do predložitve zahtevanih podatkov o pridobitni dejavnosti oziroma premoženju in dohodkih.

K 10., 11., 12. ČLENU

Ti členi določajo vsebino zakona, ki se nanaša na vodenje evidenc podatkov, v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov in odločbami ustavnega sodišča, ki se nanašajo na varstvo osebnih podatkov.

Prav tako se nanašajo na postopek glede izvajanja pristojnosti Računskega sodišča v zvezi s prijavo podatkov o premoženjskem stanju funkcionarja ter javnostjo podatkov o premoženjskem stanju funkcionarjev.

Evidenca iz drugega odstavka 10. člena je javna zaradi zagotavljanja transparentnosti premoženjskega stanja funkcionarjev v zvezi z njihovim opravljanjem funkcije.

K 13. ČLENU

Za prekrške se kaznuje posameznik, funkcionar, ki ne pojasni dejstev o povečanju premoženja in izvora tega premoženja ter ne dopusti vpogleda v dokumentacijo funkcionarja. O prekrških v rednem postopku odloča redno sodišče, obdolžilni predlog pa poda Računsko sodišče. Globe so določene v okviru minimalnega in maksimalnega razpona, kot jih dovoljuje zakon, ki ureja prekrške. Zakon obenem določa, da se poleg glob navedenih v 1., 2. in 3. odstavku tega člena, izreče globa v višini, kot znaša vrednost neprijavljenega premoženja, ugotovljenega v postopku o prekršku, na dan začetka postopka o prekršku.

K 14., 15., 16., 17., 18., 19. ČLENU

Te določbe urejajo prehod na nov zakon. Splošni akt iz 12. člena, ki določneje ureja način izvajanja pristojnosti Računskega sodišča pri izvajanju tega zakona mora Računsko sodišče sprejeti najkasneje v dveh mesecih po uveljavitvi tega zakona.

V splošnem aktu, ki ga sprejme Računsko sodišče se natnačneje določi način sporočanja podatkov o premoženjskem stanju funkcionarja, način objave podatkov iz 4. člena tega zakona in izvajanje nadzora nad premoženjskim stanjem funkcionarja v skladu s tem zakonom. Splošni akt se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije in na spletni strani Računskega sodišča. Del tega akta je obrazec za prijavo premoženjskega stanja funkcionarja.

Računskemu sodišču se postavlja rok, v katerem morajo poskrbeti za sprejem podzakonskega akta oziroma splošnega akta iz 12. člena.

Zakon v prehodnih določbah ureja tudi prenos dokumentacije iz 16. člena tega zakona na Računsko sodišče (gre za prenos tehničnih, materialnih in drugih sredstev ter arhivov in evidence Komisije za preprečevanje korupcije, ki se nanaša na pristojnosti v zvezi s prijavo podatkov za funkcionarje ter javnostjo podatkov o premoženjskem stanju funkcionarjev).

Prva prijava premoženjskega stanja funkcionarjev po tem zakonu mora slediti do 31. marca 2011, računsko sodišče pa javno objavi podatke o premoženjskem stanju na svoji spletni strani najkasneje do 30. aprila 2011.

Določba o uveljavitvi tega zakona določa običajen rok za uveljavitev zakona.